

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen Groen Links - bijzondere bijstand bij uitvaart

Opsteller	Anke van Diepenbeek & Marcella Laumen	Behandeldatum	12 juni 2023
Programma	Werk en Inkomen Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	Status	Openbaar
Portefeuillehouder	J.A.R. Brom en C.M.H. Daemen		

Advies

1. De antwoordbrief aan de fractie van Groen Links vast te stellen waarin we aangeven dat we:
 - het eens zijn dat religie geen uitsluitingsprincipe mag zijn en het ook niet is als het gaat om een tegemoetkoming vanuit de bijzondere bijstand
 - in het kader van maatwerk in de uitvoering rekening gaan houden met de meerkosten van een Islamitische uitvaart vanwege het voorschrift van een eenpersoonsgraf.

Aanleiding

De aanleiding van dit voorstel is een brief van de fractie van Groen Links met vragen over de tegemoetkoming vanuit de bijzondere bijstand voor een uitvaart.

Deze vragen zijn als volgt:

1. Is het college het met GroenLinks eens dat religieuze levensbeschouwingen of uitvaartrituelen geen uitsluitingsprincipe mogen zijn voor een tegemoetkoming vanuit de Bijzondere bijstand?
2. Is het college het met GroenLinks eens dat alle Nijmegenaren, ongeacht religieuze achtergrond of levensbeschouwing, recht hebben op een tegemoetkoming uit de bijzondere bijstand wanneer de aanvraag voldoet aan de eisen m.b.t. inkomen en vermogen?

Beoogde impact

Dit voorstel draagt bij aan de volgende ambitie van het programma Werk en Inkomen: we willen dat alle Nijmegenaren kunnen voorzien in hun levensonderhoud. Bijbehorend doel is: we bieden aanvullende gemeentelijke regelingen voor inwoners die daarvoor in aanmerking komen.

Daarnaast draagt het bij aan de ambitie van het programma Welzijn, wijkontwikkeling en zorg: we zorgen dat inwoners eigen regie kunnen voeren over hun leven, gezin en gezondheid en actief deel kunnen nemen aan de maatschappij. Men heeft respect voor elkaar en ondersteunt elkaar. Bijbehorend doel is: we stimuleren activiteiten die inclusie bevorderen.

Argumenten

Religie is nu al geen uitsluitingsprincipe

Bij de uitvoering van de bijzondere bijstand is geregeld dat er in het geval van kosten van een uitvaart nabestaanden (erfgenamen) zonder uitvaartverzekering, een beroep kunnen doen op een bijdrage. Wij kijken hierbij niet naar het type uitvaart waarvoor de bijdrage wordt aangevraagd of naar de religieuze achtergrond van de aanvrager. De bijdrage die verstrekt wordt is gekoppeld aan het bedrag dat is afgesproken voor een begrafenis in het kader van de Wet op de Lijkbezorging, (op dit moment is dat € 2.500).

Rekening houden met religieuze voorschriften past binnen ons beleid van maatwerk in de uitvoering.

Voor nabestaanden die te maken hebben met de kosten van een Islamitische uitvaart volstaat bovengenoemd bedrag niet. Dit heeft te maken met een aantal religieuze voorschriften, waaronder het voorschrift van een eenpersoonsgraf (een begrafenis vanuit de WODL voorziet in een algemeen (meerpersoons) graf). Dit maakt de begrafenis ongeveer 30 à 40% duurder.

Bij de uitvoering van de bijzondere bijstand gaan wij hier in het kader van maatwerk rekening mee houden en ook bij de uitvoering van de Wet op de Lijkbezorging (WODL). Bij de uitvoering van de WODL gaan we dit doen door in het geval van een overledene met een Islamitische achtergrond de mogelijkheid te bieden van een algemeen eenpersoonsgraf op het Islamitisch deel van begraafplaats Vredenhof (waar de graven in de richting van Mekka liggen). Een dergelijke uitvaart voorziet niet in het voorschrift van de eeuwige grafrust. Dit kunnen wij wettelijk gezien niet bieden op onze gemeentelijke begraafplaatsen.

De tegemoetkoming vanuit de bijzondere bijstand voor een Islamitische uitvaart gaan we koppelen aan de kosten van dit type uitvaart. Deze wordt dan naar verwachting ongeveer 30 à 40% hoger.

Op deze manier kunnen we inwoners beter ondersteunen in wat zij nodig hebben om mee te kunnen blijven doen en om mensen uit de armoedesituatie te helpen.

Kanttekeningen

Een mogelijk risico van deze aanpassingen is precedentwerking. Mogelijk komen er ook vanuit andere religieuze gemeenschappen wensen naar voren. Op dit moment zijn hier geen signalen van. In Rotterdam, waar al langer geldt dat bij de WODL rekening wordt gehouden met religieuze voorschriften is dit niet aan de orde geweest.

Financiën

De meerkosten van een uitvaart (op basis van een eenpersoonsgraf) bedragen naar verwachting maximaal € 1.000 per uitvaart. In 2022 is twee keer bijzondere bijstand verstrekt voor een uitvaart. De extra kosten voor de bijzondere bijstand zullen daarom beperkt zijn en kunnen gedekt worden uit het beschikbare budget.

De meerkosten voor de uitvoering van de Wet op de Lijkbezorging zijn eveneens beperkt. We verwachten maximaal 4 à 8 overledenen. Omdat 75% van de kosten via verhaal weer terugkomt bij de gemeente, betekent dat het netto gaat om € 2.000. Dit kan uit het beschikbare budget binnen Taakveld Inkomensregelingen, programma Werk en Inkomen, onderdeel Bijzondere bijstand worden bekostigd.

Vervolg

Wij verwachten vanaf 1 september deze aanpassing in de uitvoering van de bijzondere bijstand te kunnen gaan uitvoeren. Voor die tijd gaan we met onze gecontracteerde begrafenisondernemer voor de uitvoering van de WODL (prijs)afspraken maken. Dit doen we om te beginnen voor een periode van 2 jaar. Daarna gaan we evalueren en beslissen of we dit stand opnemen in de uitvoering.

Het bedrag dat we afspreken met de begrafenisondernemer gaan wij vervolgens hanteren voor de tegemoetkoming van de bijzondere bijstand.

Collegevoorstel

Bijlage(n)

Brief van GroenLinks 'Toekenning bijzondere bijstand voor uitvaart'

Antwoordbrief aan de fractie GroenLinks